

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Tema: Utbildning

Distansutbildning på högskolan

Tema: Utbildning

Distans utbildning på högskolan

THEME REPORT 2012:6

Theme: Education

Distance education in higher education

Official Statistics of Sweden

Statistics Sweden

2012

Producent
Producer SCB, avdelningen för befolkning och välfärd
Statistics Sweden, Population and Welfare Department
SE-701 89 Örebro
+46 19 17 60 00

Förfrågningar
Enquiries Mattias Fritz, +46 19 17 62 67
mattias.fritz@scb.se

Denna publikation är en del av Sveriges officiella statistik (SOS). Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet. Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, *Tema: Utbildning; Distansutbildning på högskolan.*

This publication is a part of the official statistics of Sweden (SOS). It may be used freely and quoted. When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, *Theme: Education; Distance learning in higher education.*

Den särskilda SOS-logotypen får enligt lag inte användas vid vidarearbetningar av statistiken.

Use of the particular SOS logotype is prohibited when further processing the statistics

Omslag/*Cover*: Ateljén, SCB
Foto/*Photo*: Jan-Aage Haaland

URN:NBN:SE:SCB-2012-A40BR1206_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se.
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

I serien Temarapporter presenteras resultat från olika ämnesområden inom befolknings- och välfärdsstatistiken.

Den här temarapporten innehåller ett axplock av resultat från enkätundersökningen "Distansutbildning på högskolan", som genomfördes under vintern 2011/12.

Rapporten belyser bland annat studenters avsikter med distansutbildning, skälen till att studera på distans samt den upplevda kvaliteten på distansutbildningen.

Korrigerat 2014-12-16

Denna rapport är korrigerad och ersätter Temarapport 2012:6. Studenter som gjort tidiga avbrott från kurser har i de flesta fall felaktigt inkluderats i all högskolestatistik från 2007-2012 och därmed utgjort en övertäckning. Det gäller för de lärosäten som använder sig av det studieadministrativa systemet Ladok. Korrigeringen innebär att de studenter som gjort tidiga avbrott i studierna, och som inte borde ha ingått, har tagits bort ur statistiken. Mer information om felet finns i särskild [rapport](#).

Statistiska centralbyrån i december 2014

Inger Eklund

Mikael Schöllin

SCB tackar

Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	7
Inledning	9
De flesta nöjda med distansutbildning	10
Arbete vid sidan av studier vanligt skäl till att studera på distans	14
Intresset för ämnet främsta anledning till kursvalet	15
Programstudenterna flitigaste lärcentrumbesökarna	16
Inte lika vanligt att distanskurser slutförs	17
Vanligast med helt nätbaserade kurser	19
Distansstudier vanlig bisyssla	21
Om undersökningen	23
Definitioner och förklaringar	24

Sammanfattning

Det var 70 procent av distansstudenterna i högskoleutbildning höstterminen 2010 som var nöjda med den distanskurs de påbörjat. Bland de som slutförde kursen var 90 procent nöjda. Däremot var det bara 57 procent av distansstudenterna som slutförde kursen. De vanligaste orsakerna till att de inte slutförde kursen var att de arbetade istället eller fokuserade på annan kurs.

Bland campusstudenter var 81 procent nöjda med kursen som helhet. Om man ser till de campusstudenter som slutfört kursen var 86 procent nöjda. 82 procent i denna grupp slutförde kursen.

En distanskurs kan vara helt nätbaserad eller innehålla obligatoriska träffar. Ju fler träffar distanskurserna innehöll, desto större andel av studenterna var nöjda med den färdighetsträning de fick gällande att göra skriftliga och muntliga presentationer, samarbeta med andra, självständigt lösa problem och utveckla förmåga till kritiskt tänkande. Bland de distansstudenter som uppgav att de läste kurser med många obligatoriska träffar var det större andel som var nöjda jämfört med campusstudenter.

Distansstudenter sysselsätter sig i större utsträckning med annat vid sidan om sina studier jämfört med campusstudenter. Fyra av tio distansstudenter studerade heltid, jämfört med nio av tio campusstudenter.

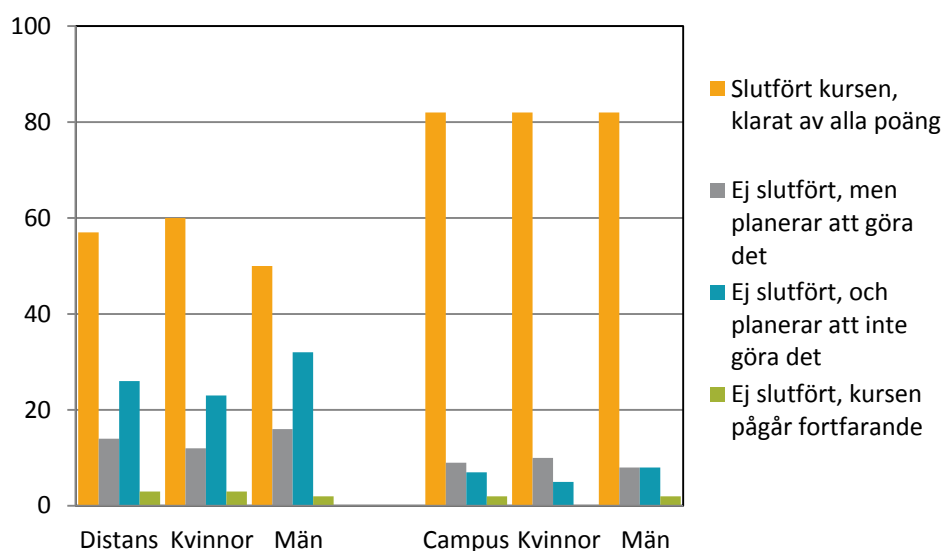
Nästan hälften av distansstudenterna uppgav det egna intresset för ämnet eller kursinnehållet som anledning till varför de sökte kursen. Andra vanliga anledningar till varför de sökte kurser var för fortbildning inom yrket de har, att öka chanser till arbete eller annat arbete, att kursen ingår i det program de läser och för att utbilda sig till ett yrke eller få en examen.

Inledning

Denna Temarapport innehåller resultat från en urvalsundersökning som genomfördes med postenkäter under december 2011 – februari 2012 bland distansstudenter, där 17 000 urvalspersoner fick besvara enkätfrågor utifrån en distanskurs som de registrerat sig på under höstterminen 2010. Ett mindre urval med 4 000 campusstudenter undersöktes också för att kunna göra jämförelser mellan distansutbildning och campusförlagd utbildning. Samtliga resultat är uppräknade till populationsnivå. Det var en större andel distansstudenter som av olika orsaker inte slutförde kursen jämfört med campusstudenter. Detta ledde till att distansstudenter i större utsträckning svarade "Vet ej" på detaljfrågor om kursen. Jämförelser av resultat mellan distans och campus är därför ofta redovisade på två redovisningsgrupper. Dels för samtliga, dels endast för de som slutförde kursen.

Diagram 1

Andel som slutfört kurs. Efter distans och campus. Procent

De flesta nöjda med distansutbildning

Det var 70 procent av distansstudenterna som var nöjda med kursen som helhet. Bland campusstudenterna var 81 procent nöjda med kursen som helhet. Eftersom det var en större andel distansstudenter än campusstudenter som inte slutförde kursen så var det vanligare att distansstudenter inte kunde ta ställning till hur nöjda eller missnöjda de var med kursen. Om man ser till de studenter som slutförde kursen så var 90 procent av distansstudenterna och 86 procent av campusstudenterna nöjda med kursen som helhet.

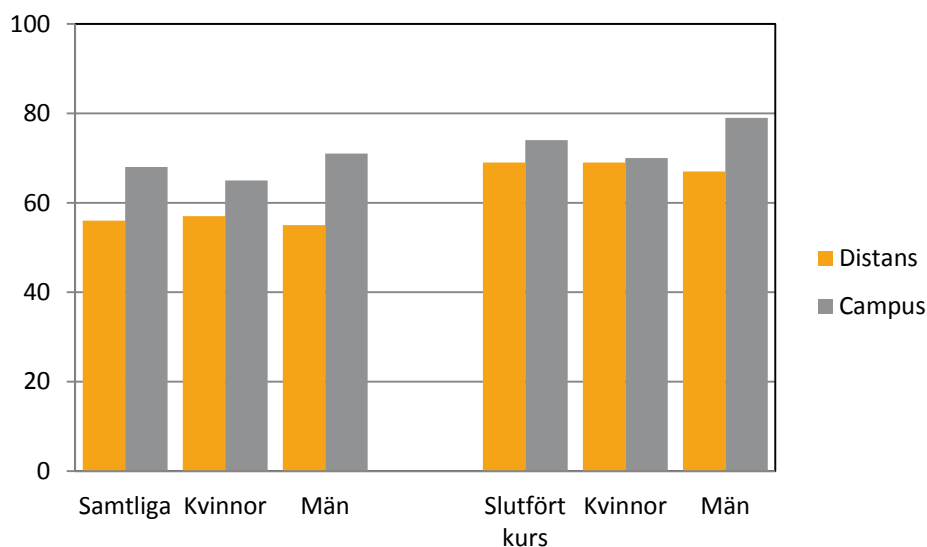
Tabell 1
Helhetsintryck av kurs. Efter distans/campus och samtliga/de som slutförde kurs. Procent

	Mycket/Ganska nöjd	Mycket/Ganska missnöjd	Vet ej
Distans samtliga	70	13	17
Kvinnor	72	12	16
Män	67	15	19
Slutförde kurs	90	10	0
Kvinnor	91	9	0
Män	87	12	1
Campus samtliga	81	14	4
Kvinnor	81	16	3
Män	82	12	6
Slutförde kurs	86	13	1
Kvinnor	85	13	1
Män	88	12	0

Drygt hälften av distansstudenterna skulle välja att läsa samma kurs på distans om valet skulle ske på nytt. Bland campusstudenterna skulle två av tre välja att läsa samma kurs på campus om valet skulle ske på nytt. Jämförs studenterna som slutförde kursen är det inte lika stor skillnad mellan distans och campus när det gäller andel studenter som skulle välja samma kurs om valet skulle ske på nytt, i synnerhet inte bland kvinnor.

Diagram 2

Andel studenter som skulle välja samma kurs, om valet skulle ske igen. Efter distans/campus och samtliga/de som slutförde kurs. Procent

Av distansstudenterna var 77 procent nöjda med kursens innehåll och knappt 10 procent var missnöjda. 15 procent har inte tagit ställning i frågan. Bland campusstudenterna var 85 procent nöjda med kursens innehåll, och 11 procent var missnöjda. 4 procent har inte tagit ställning i frågan. Eftersom det var en större andel distansstudenter än campusstudenter som inte slutförde kursen var det vanligare att distansstudenter svarade att de inte visste hur nöjda eller missnöjda de var med olika delmoment i kursen. Om man ser till de distansstudenter som slutförde kursen var 93 procent nöjda med kursens innehåll. Bland motsvarande campusstudenter var 90 procent nöjda med kursens innehåll.

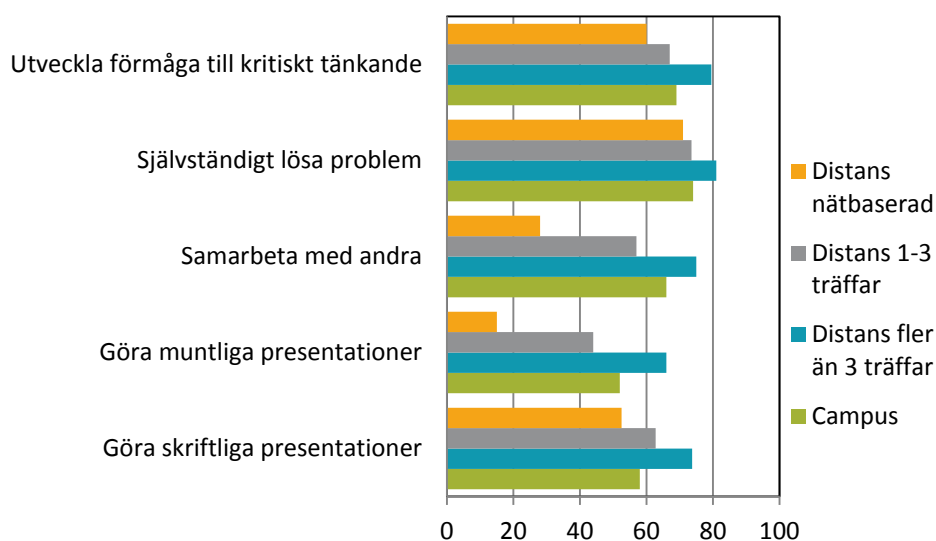
När det gäller kursens svårighetsgrad var 72 procent av distansstudenterna nöjda jämfört med 78 procent av campusstudenterna. Bland distansstudenterna som slutförde kursen var 90 procent nöjda med kursens svårighetsgrad. Motsvarande andel bland campusstudenter var 83 procent.

Av samtliga distansstudenter var 58 procent nöjda med stödet från lärare på kursen. Motsvarande för campusstudenterna var 64 procent. Bland de distansstudenter som slutförde kursen var 76 procent nöjda med stödet från lärare, motsvarande för campusstudenter som slutförde kursen var 69 procent.

Ju fler obligatoriska träffar distanskurserna innehöll desto större andel distansstudenter var nöjda med den färdighetsträning de fick gällande att göra skriftliga och muntliga presentationer, samarbeta med andra, självständigt lösa problem och utveckla förmåga till kritiskt tänkande. Bland de distansstudenter som läste helt nätbaserade kurser var det en mindre andel som var nöjda jämfört med campusstudenter. Bland de distansstudenter som uppgav att de läste kurser med många obligatoriska träffar var det större andel som var nöjda jämfört med campusstudenter.

Diagram 3

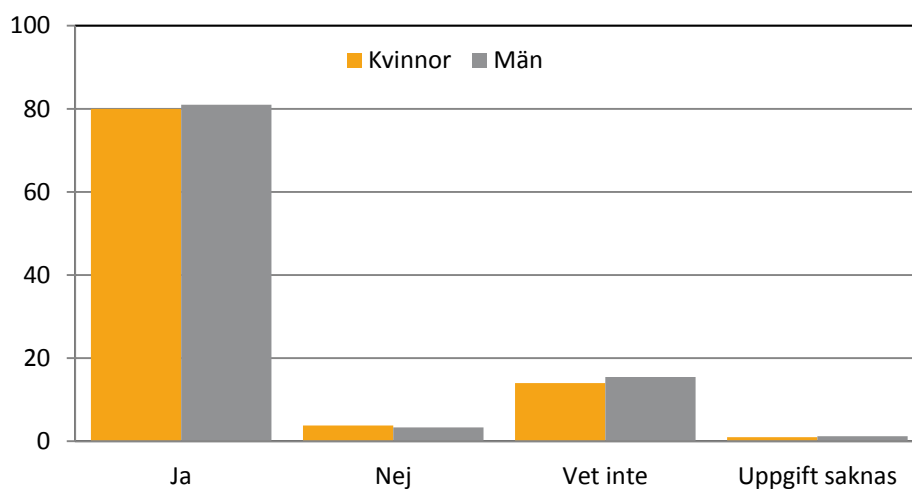
**Andel nöjda studenter när det gäller färdighetsträning att...
Efter distans/ campus och kursmoment. Procent**

I distansundervisning är det vanligt att det finns en lärplattform som tekniskt stöd. En lärplattform är en webbaserad kursmiljö avsedd för kommunikation mellan studenter och lärare samt distribution av kursmaterial. Det kan också finnas andra tekniska stöd, exempelvis en kurssida på webben där scheman, kurslitteraturlistor eller administrativa uppgifter läggs ut.

Fyra av fem distansstudenter uppgav att det fanns en lärplattform eller annat tekniskt stöd tillgängligt i kursen. Det var ingen skillnad beroende på om kurserna var helt nätbaserade eller med obligatoriska träffar. De flesta som svarade att de inte visste om det fanns en lärplattform hade inte slutfört kursen. Det är därför sannolikt att andelen kurser som har en lärplattform är högre än vad diagrammet visar.

Diagram 4
Andel distansstudenter som hade lärplattform eller andra tekniska stöd för kommunikation tillgängliga i kursen. Procent

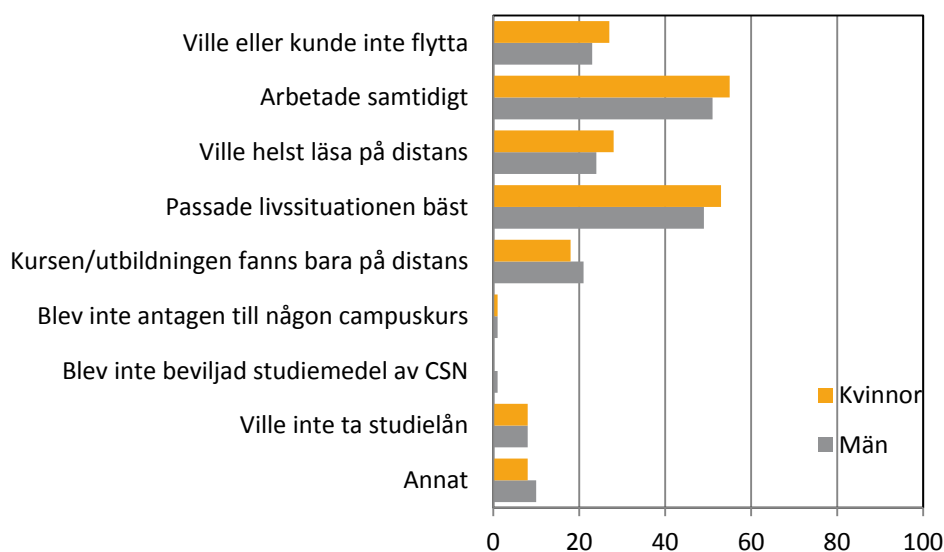
Av de distansstudenter som svarat att det fanns en lärplattform eller andra tekniska stöd ansåg 17 procent att studierna i mycket stor utsträckning krävde tekniska färdigheter och datorvana men de flesta tyckte att lärplattformens funktioner var användbara. 88 procent ansåg att de själva klarade av att hantera lärplattformens funktioner i mycket stor eller ganska stor utsträckning och 69 procent uppgav att kommunikationsfunktionerna i lärplattformen, exempelvis forum, e-post och videokonferenser var användbara i mycket stor eller ganska stor utsträckning.

Åtta av tio av distansstudenterna som svarat att det fanns en lärplattform eller andra tekniska stöd var nöjda med lärplattformen eller de tekniska stöden när det gällde att ta emot information om kursen, ta emot kursmaterial samt skicka material till lärare.

Arbete vid sidan av studier vanligt skäl till att studera på distans

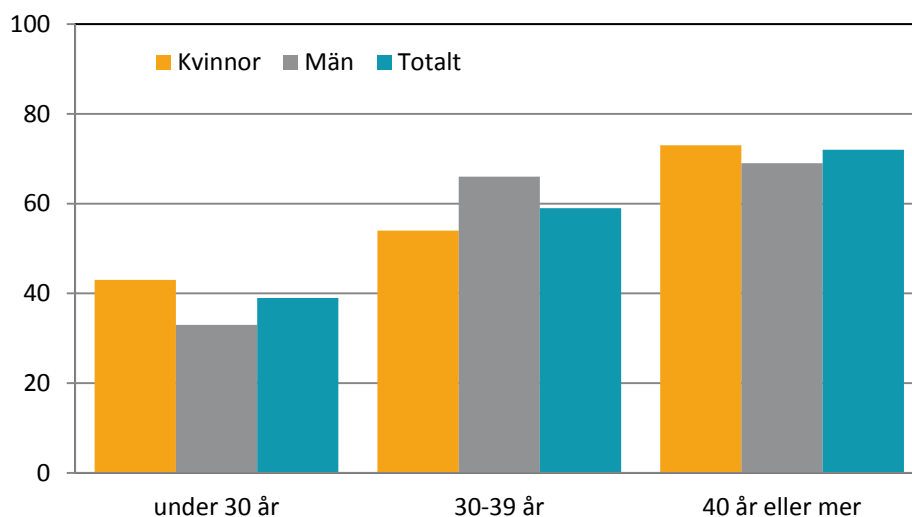
Det finns flera skäl till att studera på distans. Två vanliga skäl som fler än hälften uppgav var att de arbetade samtidigt samt att det passade livssituationen. Andra vanliga skäl var att man inte kunde eller inte ville flytta, att man helst ville läsa på distans samt att kursen/utbildningen bara fanns på distans.

Diagram 5
Skäl till valet av distansstudier. Procent

Det var vanligare bland äldre än yngre distansstudenter att skälet till distansstudier var att man arbetade samtidigt. Att kursen/utbildningen bara fanns på distans var ett vanligare skäl bland yngre distansstudenter än för äldre.

Diagram 6
Andel distansstudenter som angav att de arbetade samtidigt som skäl till valet av distansstudier, efter ålder. Procent

Intresset för ämnet främsta anledning till kursvalet

Nästan hälften av distansstudenterna uppgav det egna intresset för ämnet eller kursinnehållet som anledning till varför de sökte till kursen. Det var den absolut vanligaste anledningen och 57 procent av de distansstudenter som läste helt nätbaserade kurser uppgav denna anledning till varför de sökte till kursen. Bland de som läste kurser med obligatoriska träffar var det bara en tredjedel som uppgav samma anledning. Andra vanliga anledningar till varför man sökte kursen var för fortbildning inom yrket man har, för att öka chanser till arbete eller annat arbete, för att kursen ingår i det program man läser och för att utbilda sig till ett yrke eller få en examen. För förstagsregistrerade var intresset att prova på högskolestudier också en mycket vanlig orsak till att man sökte en distanskurs.

De som studerade på campus läste i större utsträckning på program än distansstudenter. Bland campusstudenterna var därför den vanligaste anledningen till varför man sökte kursen att kursen ingick som en del i programmet de läste.

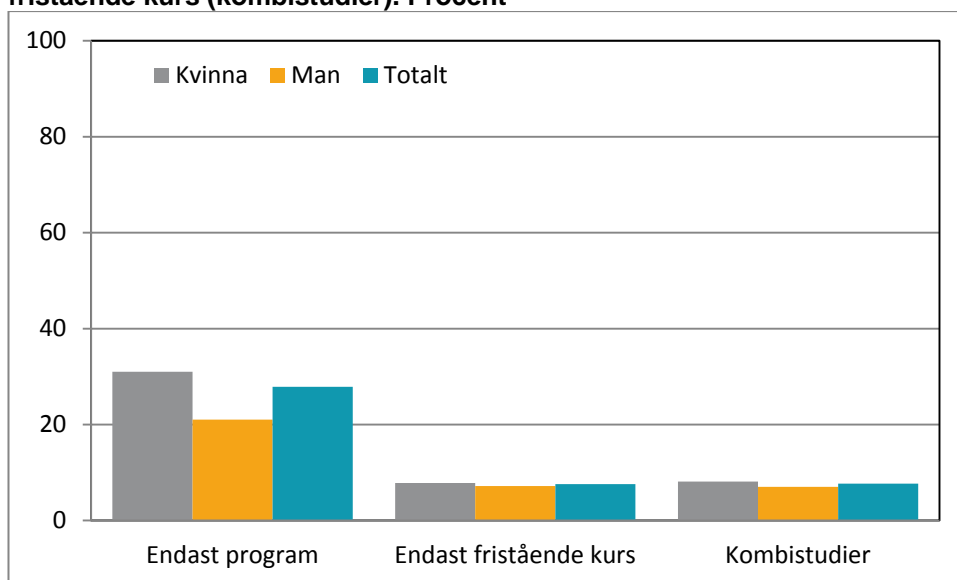
Bland studenter som endast läste fristående kurser var det 59 procent av distansstudenterna som valde kursen på grund av det egna intresset för ämnet/kursinnehållet och motsvarande andel bland de som läst fristående kurs på campus var 56 procent.

Programstudenterna flitigaste lärcentrumbesökarna

Ett lärcentrum eller lärcentra är en lokal i hemkommunen eller i en grannkommun avsedd för bland annat distansstudenter. Där finns tillgång till studielokaler, vägledning och tekniska hjälpmedel. Det var 13 procent av distansstudenterna som hade besökt ett lärcentrum under tiden för kursen. Bland distansstudenter som läste program hade 28 procent besökt ett lärcentrum under tiden för kursen och det var vanligare att kvinnor än män gjorde det.

Diagram 7

Andel distansstudenter som besökt ett lärcentrum, efter studenter som läst endast program, endast fristående kurs samt de som läst både program och fristående kurs (kombistudier). Procent

I de län där det var vanligast att besöka lärcentrum var det ungefär var fjärde distansstudent som gjorde det. Det gällde Södermanlands, Gävleborgs, Västernorrlands samt Norrbottens län. I Stockholms, Skåne och Kronobergs län var det minst vanligt att besöka lärcentrum.

Av de distansstudenter som hade besökt ett lärcentrum hade nästan en tredjedel besökt lärcentrumet varje vecka. De som var i högskoleutbildning för första gången och uppgav att de besökt lärcentrum gjorde det oftare än de som varit i högskoleutbildning tidigare. Detsamma gällde de som läste på heltid jämfört med de som läste på deltid.

Av de som besökt ett lärcentrum var de flesta nöjda med tillgång till datorer, tillgång till Internet och den fysiska studiemiljön. Bara en tredjedel var nöjda med det pedagogiska stödet, men lika många svarade att de inte visste eller att de inte behövde pedagogiskt stöd.

Inte lika vanligt att distanskurser slutförs

Av samtliga distansstudenter har 57 procent slutfört de kurser de registrerade sig på. Motsvarande för campusstudenterna är 82 procent. Större andel kvinnor än män slutförde distanskurserna, för campusstudenterna var det ingen skillnad mellan könen.

Studenter som endast studerade på program slutförde kursen i större utsträckning än de som endast läste fristående kurs. När det gäller studenter som läst både på program och fristående kurs (kombistudier) ser det olika ut för distans och campus. De distansstudenter som var kombistudier slutförde kursen i ungefär samma grad som de som endast läste fristående distanskurser medan kombistudenter på campus slutförde kursen i ungefär samma grad som programstudenterna på campus.

Tabell 2
Andel studenter som slutförde kursen. Fördelat efter distans/campus samt program, fristående kurs och kombistudier. Procent

	Endast Program	Endast Fristående kurs	Kombi- studenter	Totalt
Distans	73	51	53	57
Kvinnor	78	53	56	61
Män	60	48	50	51
Campus	84	70	80	82
Kvinnor	85	71	82	83
Män	84	67	78	82

Kursens studietakt påverkar också i hur stor utsträckning distansstudenterna slutförde kursen. Två tredjedelar av de som läst kurser på mer än halvfarts studietakt slutförde kursen jämfört med drygt hälften för de som läst på högst halvfarts studietakt.

Bland de som uppgett att de studerade heltid hade 68 procent av distansstudenterna slutfört kursen och 85 procent av campusstudenterna.

De två vanligaste orsakerna till att kursen inte slutfördes var att man arbetade istället eller fokuserade på en annan kurs. Dessa två orsaker var ungefär lika vanliga för campusstudenterna medan arbete var en vanligare orsak bland distansstudenterna. Kategorin "Annat" omfattar främst olika orsaker som gjorde att man inte fick den tid som behövdes för studierna, sjukdom, tappad motivation, tillfälligt saknade Internet, det var svårt att komma igång med kursen, att kursen hade ett dåligt upplägg, eller att man behövde vara registrerad på kursen för att vara berättigad studiemedel.

Tabell 3
Orsaker till att kursen inte slutfördes, efter distans/campus. Procent.

	Distans			Campus		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Fokuserade på en annan kurs	25	24	27	33	23	44
Arbetade istället	42	43	40	28	25	31
Tappade intresset för kursen	15	15	14	11	5	18
Studiekraven var för höga	7	9	5	12	7	20
Kursen motsvarade inte förväntningarna	11	12	9	6	5	6
Av sociala skäl	13	13	12	5	5	..
Annat	29	29	30	38	48	27

Fokus på annan kurs var vanligare bland yngre distansstudenter än äldre. För de distansstudenter som var 40 år eller äldre var den näst vanligaste orsaken, efter arbete, att kursen inte slutfördes av sociala skäl.

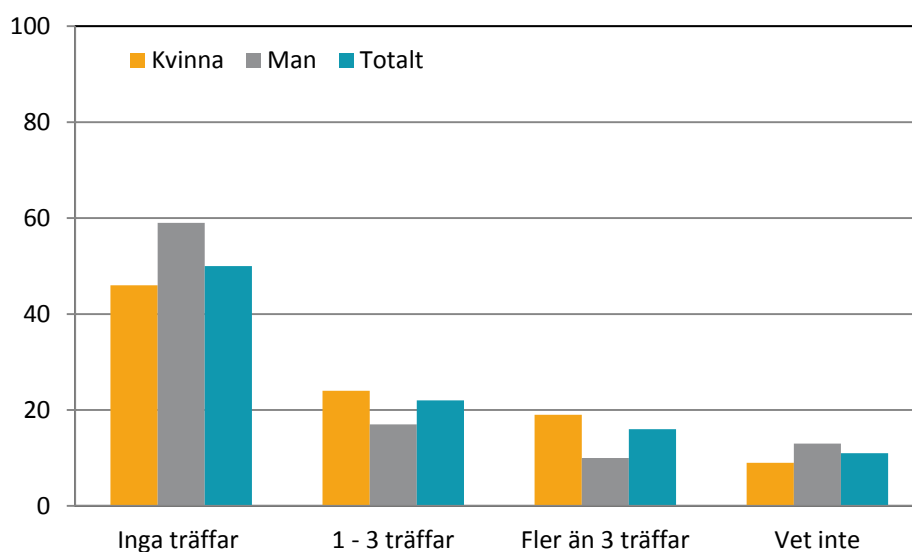
Bland de distansstudenter som även läste på campus under tiden för distanskursen uppgav 52 procent att de fokuserade på annan kurs som orsak till varför de inte slutförde kursen, jämfört med 17 procent av de som endast läste på distans.

Vanligast med helt nätbaserade kurser

Hälften av distanskurserna var utan obligatoriska träffar. Med obligatorisk träff menas en föreläsning, seminarium, salstentamen, andra träffar med lärare eller grupparbeten som kräver närvaro för godkänt betyg på kursen. Bland fristående kurser var 61 procent helt nätbaserade och bland kurser som ingick i program var 24 procent helt nätbaserade.

Diagram 8

Antal obligatoriska fysiska träffar per distanskurs. Andel i procent

De vanligaste ämnesområdena för helt nätbaserade kurser var konstnärligt område, teknik samt humaniora och teologi. De ämnesområden som i störst utsträckning krävde obligatorisk närvaro vid minst ett tillfälle var vård och omsorg samt medicin och odontologi. Eftersom kvinnor var överrepresenterade i kurser inom vård och omsorg samt medicin och odontologi så är det en större andel kvinnor som uppgett att kursen hade obligatoriska träffar.

Förutom obligatoriska träffar kan det förekomma obligatoriska samarbeten mellan distansstudenter för att bli godkänd på kursen. Obligatoriska samarbeten kan förekomma även i campusförlagda kurser. Det kan handla om uppsatser, inlämningsuppgifter och andra grupparbeten. Om distanskursen innehöll obligatoriska träffar var det vanligare även med obligatoriskt samarbete jämfört med helt nätbaserade kurser. Fyra av tio distansstudenter uppgav att det ingick något obligatoriskt samarbete mellan studenterna för att bli godkänd på kursen, bland campusstudenter uppgav sex av tio det.

Tabell 4
Andel distanskurser som innehöll obligatorisk samarbete, efter antal obligatoriska träffar. Procent

	Innehöll obligatoriskt samarbete	Innehöll inte obligatoriskt samarbete	Vet inte
Fler än 3 träffar	78	19	3
1-3 träffar	63	32	5
Helt nätbaserad	33	62	5

För distansstudenterna skedde det obligatoriska samarbetet i störst utsträckning via e-post eller diskussionsforum på webben. Telefon och videolänk var inte lika vanligt. För campusstudenterna var det absolut vanligast att man träffades i verkligheten. E-post användes också i nästan lika stor utsträckning för campusstudenterna som för distansstudenterna.

Distansstudier vanlig bisyssla

Distansstudenterna sysselsätter sig i större utsträckning med andra saker vid sidan om sina studier jämfört med campusstudenterna. Nio av tio campusstudenter studerade heltid, jämfört med fyra av tio distansstudenter. Åldersfördelningen är desamma för distansstudenterna och campusstudenterna. De som studerade heltid var i regel yngre och de som arbetade heltid vid sidan om studierna var i regel äldre.

Tabell 5
Sysselsättning under tiden för kursen efter ålder och distans/campus.
Procent

	Stud- erade heltid	Stud- erade deltid	Arbet- ade heltid	Arbet- ade deltid	Föräld- raledig	Arbets- sökande	Sjuk- skriven	Annat
Distans	41	22	38	24	5	4	1	5
Kvinnor	41	24	35	27	6	3	1	5
18-29 år	56	19	23	26	3	4	1	7
30-39 år	38	23	37	24	15	3	1	4
40 - år	22	31	49	32	2	2	1	3
Män	42	19	43	18	2	5	1	4
18-29 år	62	14	23	21	1	5	1	5
30-39 år	31	27	59	17	5	3	0	2
40 - år	15	17	63	12	1	8	2	7
Campus	89	5	5	17	..	1	..	4
Kvinnor	88	6	6	19	..	1	..	5
18-29 år	94	3	3	17	5
30-39 år	82	8	8	25
40 - år	43	25	27	27	4
Män	90	4	5	15	..	2	..	2
18-29 år	95	2	2	15	2
30-39 år	78	13
40 - år	21	27	55	13	11

Försörjningssituationen under tiden för kursen skiljde sig mellan distansstudenter och campusstudenter. Distansstudenterna hade i regel färre källor till försörjning och tog studielån i lägre utsträckning än campusstudenterna. Det var vanligare bland distansstudenterna att försörja sig med lön från arbete. Att 40 procent av campusstudenterna åtminstone delvis försörjer sig via lön när bara 23 procent av dem arbetat heltid eller deltid kan möjligen förklaras med att de sommarjobbat. Det kan också förklara den högre andelen campusstudenter som använt sparpengar till försörjning, att de använt sparad lön från sommarjobb.

Tabell 6
Försörjningssituation efter och distans/campus. Procent

	CSN, Lån+ bidrag	CSN, bidrag	Lön	Arb. giv. betal- ade	Föräl- drar- penning	Barn- bidrag	Bostads- bidrag	Sjuk- penn- ing	Spar- pengar	Hjälp från familj	Annat
Distans	26	16	66	3	4	6	2	1	13	13	5
Kvinnor	26	17	66	4	5	8	2	1	12	14	5
Män	26	15	65	1	2	3	2	1	15	10	5
Campus	56	28	40	1	3	3	4	..	28	17	3
Kvinnor	56	30	45	1	4	5	5	..	29	18	3
Män	55	25	34	1	2	..	4	..	28	16	4

Om undersökningen

Distansutbildningen växer sig allt större, andelen distansstudenter har ökat från en tiondel till nästan en tredjedel av alla högskolestudenter under de senaste tio åren. Det är viktigt att få studenternas syn på hur utbildningen fungerat. Syftet med undersökningen var att beskriva studenters attityder till distansutbildning på högskolan. Målet var att kartlägga avsikterna med distansutbildningen, skälen till att studera på distans samt den upplevda kvaliteten av distansutbildningen. Vissa frågor (variabler) jämförs med campusutbildningar. Det här är en rapport från enkätundersökningen Distansutbildning på högskolan, som genomfördes av Statistiska Centralbyrån (SCB) under 2011-2012. Det är första gången undersökningen genomförs.

Tabell 7
**Antal kursregistreringar bland studenter ht2010. Fördelat efter distans/
campus samt program, fristående kurs och kombistudenter. Procent**

	Endast program	Endast fristående kurs	Kombi- studenter	Totalt
Distans	32388	71282	16250	119920
Kvinna	23293	45787	9758	78838
Man	9095	25495	6492	41082
Campus	505872	82193	67709	655774
Kvinna	256222	49884	35372	341478
Man	249650	32309	32337	314296

I enkätundersökningens urval ingick 16 988 personer som under höstterminen 2010 varit registrerade på någon eller flera distanskurser i högskolan och svarsfrekvensen var 49 procent. En kontrollgrupp av campusstudenter undersöktes också för att kunna jämföra svarsmonster mellan distans- och campusstudenter. I kontrollgruppens urval ingick 4 123 personer som under höstterminen 2010 varit registrerade på någon eller flera campusförlagda kurser i högskolan och svarsfrekvensen var 47 procent. De relativt låga svarsandelarna kan bero på att många som inte fullföljt den kurs vi ställt frågor om har struntat i att besvara frågorna, även om det för statistikanvändarna varit intressant att veta orsakerna till varför de sökte och varför de inte fullföljt den. Bland de urvalspersoner som enligt registeruppgift klarat av distanskursens samtliga poäng har 60 procent besvarat frågorna. Statistikuppgifterna samlades in under december 2011 – februari 2012 via post- och webbenkät. SCB har formulerat frågorna i undersökningen i samråd med statistikanvändare.

Undersökningens rampopulation utgjordes av alla kursregistreringar i Universitets- och högskoleregistret under höstterminen 2010. De kursregistreringar som tillhörde en person som registrerat sig endast på en eller flera distanskurser eller både på distanskurser och campusförlagda kurser utgjorde rampopulationen i huvudundersökningen. De kursregistreringar som tillhörde en person som registrerat sig endast på en eller flera campusförlagda kurser utgjorde rampopulationen i kontrollundersökningen.

Urvalen drogs som tvåstegsurval där personer drogs i första steget och i andra steget drogs en kursregistrering tillhörande dragna personer i första steget. Anledningen till att använda kursregistreringar som urvalsobjekt var att vi ville samla in statistik för en specifik kurs eftersom de som läst flera kurser under terminen skulle kunna få svårt att svara på frågor gällande flera kurser då upplevelser och attityder kan skilja sig mellan kurserna som samma person läst. Den utvalda kursen förtrycktes på enkäten och frågorna ombads besvaras utifrån den utvalda kursen.

Resultaten från undersökningen är uppräknade till populationsnivå vilket innebär att slutsatser kan dras till hela populationen och inte bara de svarande.

Definitioner och förklaringar

Kursregistrering

En kursregistrering innebär att en person sökt, blivit antagen och registrerat sig på en kurs. En person kan ha flera kursregistreringar under samma termin.

Studenttyp

En person som registrerat sig på någon eller flera högskolekurser under höstterminen 2010 kan kategoriseras som enbart distansstudent om alla kurser var på distans eller enbart campusstudent om alla kurser var campusförlagda. En tredje kategori bildades av de som registrerat sig på kurser både på distans och campus. Den sista kategorin har fått svara på frågor utifrån en distanskurs de varit registrerade på.

Studietyper

En person som läst någon eller flera högskolekurser under höstterminen 2010 kan delas in i tre grupper beroende på om personens samtliga kurser var fristående kurser, samtliga kurser ingick i program eller en blandning av fristående kurser och kurser inom program (kombistudier).

Poängproduktion

Om en person som registrerat sig på en kurs kan han/hon antingen ha fullföljt kursen och klarat av alla poäng, påbörjat kursen och klarat av vissa men inte alla poäng på kursen, eller inte klarat av några poäng på kursen. Registeruppgiften vi använt för att skapa de tre grupperna gäller för höstterminen 2010 (då kursregistreringen skedde) samt vårterminen 2011 och det kan vara så att de som inte fullföljt kursen till och med vårterminen 2011 nu har gjort det.

I enkäten ställdes frågan om studenten slutfört kursen (klarat av alla poäng). Den uppgiften har använts i redovisningen eftersom den är mer aktuell i tid än registeruppgiften då den gäller för referensdatumet, det vill säga december 2011 – februari 2012.

Kurstyp

En distanskurs kan innehålla obligatoriska träffar där studenterna måste närvara för att kunna få godkänt på kursen. Dessa obligatoriska träffar kan vara olika till antalet för olika distanskurser. En distanskurs kan också vara helt nätbaserad, då all undervisning samt examination sker från distans. Denna uppgift samlades in via enkäten.

Kursens utbildningsnivå

I denna undersökning har kursregistreringar valts ut både på grundnivå och på avancerad nivå.

Nybörjare/Ej nybörjare

En student kan vara registrerad för första gången i svensk högskoleutbildning, eller ha varit registrerad tidigare termin/-er.

Studietakt

Kursernas studietakt kan variera, i denna undersökning mellan 10 och 100 procent av heltid. Tre studietaktsgrupper har konstruerats för redovisningen, minst 25 procent, 26 - 50 procent samt 51 - 100 procent. Mer än hälften av de utvalda kursregistreringarna var på exakt 50 procent studietakt, en femtedel på 25 procent och en femtedel på 100 procent. Övriga vanligt förekommande studietakter var 10, 33 och 75 procent.

Lärplattform

Det finns en mängd olika så kallade lärplattformar eller utbildningsplattformar. Med begreppet avses en webbaserad kursmiljö avsedd för kommunikation mellan studenter och lärare samt distribution av kursmaterial. I enkäten gavs exempel på välkända lärplattformar såsom Blackboard/WebCT, Ping pong, It's learning, Moodle och Fronter för att minimera risken för feltolkningar av begreppet.

Lärcentrum

Ett lärcentrum eller lärcentra är en lokal i hemkommunen eller grannkommunen avsedd för bland annat distansstudenter. Där finns tillgång till studielokaler, vägledning och tekniska hjälpmedel.

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**
Statistikservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: **www.scb.se**
Statistics Service, phone +46 8 506 948 01